

LUHAMBWA LWA KWANJA LWA PAULU KWA WAKORINTU ULONGOLERU

Luhamba lwa kwanja kwa Wakorintu lulembitwi na ntumintumi Paulu mushinja sha malongu muhanu na tanu Pakwiyuka Yesu (1:1). Alu ndo luhamba lwa kwanja pakati pa mahamba mawili gatuwera nagu gakalembiti Paulu kwa shipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Korintu. Pamonga luhamba alu lulembitwi mu-shipindi shakaweriti kankulikala Efesu pamberi pa mpangu gwakuwi gwa kuwatyangira wantu wa Korintu mumwanja gwakuwi gwa kugenda na kuwuya kulawa Makedoniya (16:5-9).

Luhamba alu ndo mawankula ga visoweru vyakawankiti Paulu kulawa kwa walongu wamu wa shipinga sha wantu yawamjimira Yesu kuusu vitwatira vidoda vyavitendikiti pakati pawu, paiwera pamuhera na malekaniru na uhumba. Lushi lwa Korintu lumanikana nentu kwa vitwatira vyakuwi vya uhumba, su shiwera ndiri shitwatira sha kulikangasha kwa shipinga sha wantu yawamjimira Yesu kulemberwa kuusu vitwatira vya ntambu ayi. 1Korintu iwera na shipandi shashimanikana nentu kuusu mafiliru (13).

Yagaweramu

Paulu kankuwalamsiya Wakorintu na kumgambira mayagashii Mlungu kwajili ya womberi, shipandi sha 1:1-9

Shakapanu kankuyowelera kuusu visoweru vyakapatiti kuusu malekaniru mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Korintu, shipandi sha 1:10-4:21

Kayi kankuyowelera vitwatira vya uhumba na vitwatira vya kusitakiana na kulijega mushizyungu, shipandi sha 5 mpaka shipandi sha 6.

Shakapanu kankulagalira kuusu vitwatira vya ndowa na kulaviya tambiku kwa vinyagu na kuguwira na mafupu ga shirohu na uzyukusiwu, shipandi sha 7 mpaka shipandi sha 15.

Upeleru kankumalalira kuusu malagaliru ga vitendu na malagaliru ga muntu mweni, shipandi sha 16.

¹ Neni Paulu yawanshemiti kuwera ntumintumi gwa Yesu Kristu kwa mafiliru ga Mlungu na mlongu muyetu Sosteni.

² Twankuwalembelerani mwenga yamuwera shipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku lushi lwa Korintu. Mwenga mtendwa wananagala toziya mulikolerana pamuhera na Yesu Kristu, mshemitwi muweri wantu wa Mlungu, pamuhera na wantu woseri kila pahala pawamguwira Mtuwa gwetu Yesu Kristu, yakawera Mtuwa gwawu na gwetu viraa.

³ Manemu na ponga ya Mlungu Tati gwetu na ga Mtuwa gwetu Yesu Kristu, gaweri pamuhera na mwenga.

Tekeleru zya Mlungu kupitira Yesu Kristu

⁴ Mashaka goseri numgambira Mlungu mayagashii kwajili ya mwenga, toziya ya manemu gakawapananiti mwenga kupitira Yesu Kristu. ⁵ Toziya kwa kulikolerana pamuhera na Kristu muwera walunda mukila shintu. Mpananwa kutakula na kumana. ⁶ Ujumbi kuusu Kristu wanakaka mngati mwenu. ⁷ Hangu mpungukiwitwi ndiri lifupu lyoseri lyampananitwi na Rohu Mnanagala, pamuwera mwankuhepera kugubutulwa kwakuwi Mtuwa gwetu Yesu Kristu. ⁸ Nayomberi hakawagangamaziyi mwenga mpaka upeleru, mpati kuwoneka pota na ukondola mulishaka lilii Iya Mtuwa gwetu Yesu Kristu. ⁹ Mlungu yakawera mwaminika, kawashemiti mwenga muwera pamuhera na Mwana gwakuwi Yesu Kristu, Mtuwa gwetu.

Kulibagulana kwa wantu yawamjimira Yesu

¹⁰ Wantu yawamjimira Yesu wayangu, nuwaluweni kwa litawu Iya Mtuwa gwetu Yesu Kristu, mulijimilirani mukila shintu shamtakula, su nakuwera malekaniru pakati pa mwenga. Mulikolerani nakamu pamuwera na liholu limu na nfiru yimu. ¹¹ Wantu yawamjimira Yesu wayangu, wantu wamonga kulawa kwa kaya ya Kloyi, wang'ambira kuwera mwenga mwankulirewa. ¹² Neni nfira kutakula shampikiniriti kulawa pakati pa mwenga, yumu kalonga, “Neni gwa Paulu”, Yumonga kalonga “Neni gwa Apolu”, Na yumonga kalonga, “Neni gwa Peteru.” Kwa litawu Iya Shigiriki wamshema Kefa, na yumonga kalonga, “Neni gwa Kristu.”

¹³ Hashi, Kristu kabagulika? Hashi, Paulu ndo yawampingikiti kwajili ya Mwenga? Ama hashi, mbatizitwi gambira ntumintumi gwa Paulu?

¹⁴ Mayagashii Mlungu toziya numubatiziti ndiri muntu yoseri pakati penu, kumbiti hera Krispu na Gayu. ¹⁵ Su kwahera muntu yakaweza kutakula kuwera mwenga wakubatizeni kwa litawu lyaneni. ¹⁶ Nulihola, vilaa numubatiziti Stefana na kaya yakuwi, kumbiti mani panumbatiziti muntu gwingi. ¹⁷ Kristu kantumiti ndiri kubatiza, kumbiti nuwabweleri wantu Shisoweru Shiwagira, kayi nushibweri pota na kutendera luhala lwa mbweru za wantu, su makakala ga kuhowa kwa Kristu palupingika nagawoneki kuweri shintu ndiri.

Kristu ndo likakala na luhala lwa Mlungu

¹⁸ Toziya ujumbi wa kuhowa kwa Kristu palupingika kuwera uzigizigi kwa wantu yawagamira, kumbiti kwa twenga yatulopoziwa, ujumbi awu ndo makakala ga Mlungu.

¹⁹ Malembu Mananagala galonga, “Aharibisiyi luhala lwa yawawera na luhala, Na mahala ga wantu hanyasili kutali.”

²⁰ Su kakoshi yakawera na luhala? Hashi, kakoshi mfunda gwa malagaliru? Hashi, kakoshi shikambaku gwa kutakuziyana gwa pasipanu? Mlungu kulanguziyiti kuwera luhala lwa pasipanu lya herahera mahala.

²¹ Toziya kwa luhala lwa Mlungu, wantu hapeni wammani Mlungu kwa njira ya luhala lwawu weni. Mlungu kafiriziwiti kuwalopoziya wantu yawajimira kupitira shizyigiziyi shatuwabwerera. ²² Wayawudi wafira lilangaliru

handa shilangaliru, Wagiriki wankusakula luhala. ²³ Kumbiti twenga twankumbwera Kristu yawampingikiti. Kwa Wayawudi shitwatira ashi shiwera shileweleru na kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi shiwera shizyigizyigi, ²⁴ kumbiti kwa walii yawashemitwi na Mlungu, Wayawudi pamuhera na wantu yawawera ndiri Wayawudi, Kristu ndo likakala lya Mlungu na luhala lwa Mlungu. ²⁵ Toziya shashiwoneka kuwera uzigizigi wa Mlungu, shiwera na luhala kuliku luhala lwa muntu, na shilii shashiwoneka shahera makakala ga Mlungu, shiwera na likakala kuliku likakala lya muntu.

²⁶ Wantu yawamjimira Yesu wayangu, vinu muliholi Mlungu pakawashema, wawuwa wenu waweriti ndiri na luhala lwa munshimba na wantu wawuwa ndiri yawawera na makakala na wantu wavua ndiri yawawera na ukulu. ²⁷ Kumbiti Mlungu kavisyaguliti vitwatira vyaviwoneka pasipanu kuwera vizigizigi, su kawasoniziyi wantu yawawera na luhala na Mlungu kavisyaguliti vitwatira vilii pasipanu viwoneka legilegi, su kawasoniziyi wantu yayawera na makakala. ²⁸ Mlungu kavisyagula vitwatira vilii pasipanu viwoneka vyavifaa ndiri na vyawavizarawu, su kavihalabisiyi vilii vyaviwoneka na wantu kuwera shintu shikulu. ²⁹ Su kwahera muntu yoseri yakaweza kulitumbira shoseri kulongolu kwa Mlungu. ³⁰ Kumbiti Mlungu ndo yakawakolelerani pamuhera na Yesu Kristu. Mlungu kamtenditi Kristu kaweri luhala lwetu, kwa njira yakuwi twenga tutendwa waheri kulongolu kwa Mlungu,

tuwari wantu wanaganala wa Mlungu na kulopoziwa. ³¹ Su Malembu Managanala ntambu yaganala, “Yakafira kulitumbira, kalitumbiri Mtuwa ntambu yakatenda.”

2

Ujumbi wa Yesu yawampingikiti

¹ Walongu wayangu, neni paniziti kwa mwenga nuwabweliriti ndiri bada nakaka ya ujumbi wa Mlungu kwa visoweru viherepa, ama kwa luhala lwa muntu. ² Toziya panikaliti na mwenga amuwiti kulyaluwa goseri, ira kummana Yesu Kristu, ulii yawampingikiti. ³ Paniziti kwa mwenga nweriti legilegi, nendemera kwa lyoga nentu. ⁴ Mafundishu ganeni na mabweru ganeni, gawera ndiri kwa visoweru viherepa na ga luhala lya kuwakwegera wantu, kumbiti gaweriti na makakala ga Rohu gwa Mlungu. ⁵ Ntenditi hangu, su njimiru ya mwenga nayilitumbira luhala lwa muntu, kumbiti ilikali mumakakala ga Mlungu.

Luhala lwa Mlungu

⁶ Pamuhera na hangu, tubwera ujumbi wa luhala kwa walii yawakula murohu. Kumbiti luhala alu lwa pasipanu ndiri ama lwa wakolamlima ndiri wa pasipanu, yawagenda kwagamira. ⁷ Luhala lwanuwabwelerando luhala lwa bada ya Mlungu, luhala lwalufifikiti, yomberi lwakalusyaguliti kala kwanjira makashu kwajili ya ukwisa wa twenga, pamberi pa kuwumbwa pasipanu. ⁸ Kwahera ata mkolamlima yoseri gwa pasipanu yakalumaniti luhala alu. Handa mewalumaniti,

womberi mewampingiki ndiri Mtuwa gwa ukwisa. ⁹ Kumbiti ntambu yagatakula Malembu Mananagala,

“Vitwatila vyeni lisu lipatiti ndiri kuwona, ama likutu kupikinira,

Vitwatira vyeni muntu kapatiti ndiri kuvihola mumoyu,

Aga ndo Mlungu gakawatandiriti walii yawamfira.”

¹⁰ Avi ndo vitwatira Mlungu vyakatugubutuluriti kwa njira ya Rohu gwakuwi. Toziya Rohu kalola lola kila shintu ata vitwatira vyaviwera mungati mwa Mlungu. ¹¹ Hashi, gaa yakaweza kugamana galii gagawera mngati mwa muntu handa ndiri rohu gwakuwi yakawera mngati mwakuwi mweni? Su ntambu irayyi, kwahera yakavimana vitwatira vya Mlungu, kumbiti Rohu gwa Mlungu.

¹² Twenga twankiti ndiri rohu gwa pasipanu, kumbiti twankiti Rohu yakalawiti kwa Mlungu su tuweza kuvimana vyoseri Mlungu vyakatu-pananiti.

¹³ Su twenga twankutakula ndiri kwa visoweru vyawatufunditi kwa luhala lwa muntu, kumbiti twankutakula kwa visoweru vyatufunditwi na Rohu, patuvitakulira vitwatira vya shirohu kwa wantu yawawera na Rohu. ¹⁴ Muntu yakahera Rohu hapeni kawanki vitwatira vya Rohu gwa Mlungu, vitwatira avi viwoneka vya uzigizigi hera kwakuwi na hapeni kavimani, toziya gamanikana hera kwa utanga wa Rohu.

¹⁵ Muntu yoseri yakawera na Rohu gwa Mlungu ayu kaweza kuyambula uherepa wa kila shintu,

kumbiti kwahera muntu yakaweza kumtoza.
¹⁶ Malembu Mananagala galonga,
 “Gani yakaweza kugamana mahala ga Mtuwa?
 Gani yakaweza kumfunda Mtuwa?”
 Kumbiti twenga twana mahala ga Kristu.

3

Wantumintumi wa Mlungu

¹ Walongu wayangu, neni mweziti ndiri kutakula na mwenga gambira wana wina na Rohu gwa Mlungu, ntakula na mwenga gambira wantu wa pasipanu, gambira wanonu mumakaliru ga Shikristu. ² Nuwalandiziya mwenga maweri, pota na kuwapanani shiboga shikamala, toziya mwenga maweni shirii. Ata vinu mwakala ndiri kushiliya. ³ Toziya mwenga mwankulikala gambira wantu wa pasipanu ntambu yawalikala. Hashi, yanakaka ndiri kuwera kwana weya na kulilewana pakati penu? Goseri aga gawalan-guziyani mwenga mwankali wantu wa pasipanu na mwankulikala gambira pasipanu ntambu yapafira. ⁴ Yumu gwenu pakatakula, “Neni nufata Paulu,” Na yumonga kalonga, “Neni numufata Apolu.” Hashi, mtenda ndiri gambira wantu wa pasipanu ntambu yawatenda?

⁵ Hashi, Apolu ndo gaa? Hashi, Paulu ndo gaa? Twenga twa wantumintumi hera wa Mlungu, yatuwajegerani mwenga njimiru. Kila yumu gwetu katenda lihengu lyakapananitwi na Mtuwa. ⁶ Neni nyaliti mbeyu na Apolu katiriti mashi, kumbiti Mlungu ndo yakayimeriziyiti mbeyu ayi. ⁷ Ulii yakayaliti na ulii yakitiliti

mashi shintu ndiri, kumbiti Mlungu gweka yakuwi ndo yakavitenditi vyoseri avi vikuli. ⁸ Muntu yakayaliti na muntu yakitiliti mashi, woseri watenda lihengu lyakulinganira, Mlungu hakamfupi kila muntu kulawirana na lihengu lyakatenditi. ⁹ Toziya twenga twawalongu, tutenda lihengu pamuhera na Mlungu na mwenga mwalirambu lya Mlungu na mwenga mwanumba ya Mlungu.

¹⁰ Kwa utanga wa mafupu gampananitwi na Mlungu, ntenditi lihengu gambira mnyawa numba na ntuliti lyanjiru, muntu gwingi kankunyawa palyanjiru ali. Kumbiti kila muntu kaliloli weri ntambu yakanyawa. ¹¹ Kwahera muntu gwingi yakaweza kutula lyanjiru lyamonga pa ulii yakalituliti kala, lyanjiru ali ndo Yesu Kristu. ¹² Pa lyanjiru ali, wantu wamonga hawanyawi kwa zahabu ama madini gawagashema mpiya ama kwa mabuwi ga mpiya zivuwa, ama mitera ama miteti ama lyasi. ¹³ Na uherepa wa lihengu lya kila muntu haliwoneki mulishaka lya Kristu pakashigubutula. Toziya mulishaka ali motu hagugubutuli lihengu lya kila muntu na motu hagupimi na kulanguziya uherepa wakuwi. ¹⁴ Payiwera shakanyawiti muntu palyanjiru alu pashilungula ndiri mumotu agu, su mnyawa numba hakawanki lifupu. ¹⁵ Kumbiti lihengu lya muntu yoseri palilungulira, kumbiti yakanyawiti hakaagamiziya lifupu lyakuwi, kumbiti mwene hakalopoziwi gambira kusolopoka kulawa mumotu.

¹⁶ Hashi, mwenga muvimana ndiri kuwera

mwenga Mwanumba nkulu ya Mlungu na Rohu gwa Mlungu kalikala mngati mwemwenga? ¹⁷ Su muntu pakaihalibisiya Numba nkulu ya Mlungu, Mlungu hakamuhalabisiyi yomberi. Toziya Numba nkulu ya Mlungu ndo inanagala na maweni mwenga ndo handa numba ya Mlungu.

¹⁸ Namulipayira! Muntu yoseri pakati pa mwenga pakalihola kana luhala lwa ntambu ya pasipanu, mbaka kaweri mzyigizyigi su kapati kuwera na luhala lwa nakaka. ¹⁹ Toziya luhala lwa wantu wa pasipanu luwera luzyigizyigi kulongolu kwa Mlungu. Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Mlungu kankuwagomiziya yawawera na luhala muwujanja wawu.” ²⁰ Na Malembu Mananagala gamonga kayi, “Mtuwa kavimana kuwera maholu ga yawawera na luhala gafaa ndiri.” ²¹ Su muntu nakalitumbiria kila shintu shawatenda wantu, toziya kila shintu sha mwenga. ²² Kaweri Paulu ama Apolu ama Kefa ama pasipanu ama makaliru ama kuhowa, ama vitwatira vya vinu na vya shakapanu, vyoseri vya mwenga. ²³ Na mwenga mwawantu wa Kristu na Kristu gwa Mlungu.

4

Wantumintumi wa Kristu

¹ Muntu katuwoni twenga twantumintumi wa Kristu yatupananitwi uwezu wa Mlungu. ² Vinu shashifiruwa kwa yoseri yakapananitwi lihengu kaweri mwaminika. ³ Kwa neni shintu ndiri pantozwa na mwenga, ama pantozwa na wantu na hapeni nulitozi namweni. ⁴ Toziya nuvimana

ndiri kulitoza namweni, kumbiti shintu ashi shilanguziya ndiri kuwera neni nana likosa. Mtuwa ndo yankatoza neni. ⁵ Su, namtoza shitwatila shoseri pamberi pa shipindi shakuwi kusoka, mleki mpaka Mtuwa pakiza. Yomberi hakavilaviyi vitwatira vyavilifiti muluwindu na kulanguziya nfiru ya mmoyu ya wantu. Panu kila muntu hakapati uzyumi wakuwi kulawa kwa Mlungu.

⁶ Wantu yawamjimira Yesu wayangu, numtumi Apolu na neni namweni su kupitira kwa twenga mulifundi mfanu agu, “Mgaloli weri gagalembitwi.” Nakawera muntu yoseri yakalitumbira muntu yumu na kumzalawu yumonga. ⁷ Gani kakutenda guwera mkulu kuliku yumonga? Hashi, Mlungu kakupananiti ndiri kila shintu shaguwera nashu? Na payiwera gupananwa, iwera hashi gultumbira kuwera gupananwa ndiri?

⁸ Muwera kala na kila shintu shamfira! Muwera kala mwawalunda! Muwera mwawafalumi pota ya twenga! Yina, menfiri nakaka muwera wafalumi, su natwenga vilaa tuwera wafalumi pamuhera na mwenga. ⁹ Nulihola Mlungu katutenda twenga wantumintumi tuwera wantu wa upeleru nakamu, gambira wantu yawatozitwi kuhowa, toziya tuwera msambu gwa pasipanu poseri na kulongolu kwa wantumintumi wa kumpindi na kulongolu kwa wantu. ¹⁰ Twenga twawazigizigi toziya ya kumtendera Kristu, kumbiti mwenga muwera na mahala kwa kulikolerana pamuhera na Kristu! Twenga twalegilegi, mwenga mwawavikambaku. Mwenga mbezika ndiri, kumbiti twenga

twankubezika. ¹¹ Mpaka vinu, twenga twana njala, kuyumuluwa, twahera nguwu, wankutukomanga nentu na twahera pakugonja. ¹² Su twankutabika kutenda lihengu likamala kwa mawoku getu twaweni. Patupangilwa, twenga twankuwatekelera, pawatutabisiya, twenga tuhepelera, ¹³ pawatwigiranga, twenga twankula kwa ligoya. Mpaka vinu watutendera gambira udoda wa pasipanu na kila muntu katuwona twenga twauhakata.

¹⁴ Nembiti ndiri vitwatira avi kuwasoniziya mwenga, kumbiti kuwafunda gambira wana wangu yanuwafira ¹⁵ Toziya ata pamuwera na walera wawuwa mumakaliru genu ga Shikristu, tati gwenu ndo yumu hera. Mukulikolerana na Kristu Yesu neni wera tati gwenu kwa kuwabwelerani Shisoweru Shiwagira. ¹⁶ Su nuwaluwani mwenga mfati mfanu gwangu. ¹⁷ Toziya ayi neni numtuma Timotewu kwa mwenga. Yomberi ndo yakawera gambira mwana gwangu mngati mwa Kristu yanumfira na mwaminika mukulikolerana na Mtuwa. Yomberi hakawaholiziya njira yanuyigendera mukulikolelerana pamuhera na Kristu, njira yanuyifunda pahala poseri pa shipinga shoseri sha wantu shawamjira Yesu. ¹⁸ Wamu wenu wanja kulitumba pawalihola kuwera hapeni nizi kayi kwa mwenga. ¹⁹ Kumbiti Mtuwa pakafira, hanizi kwa mwenga kanongola, panu hanuliwoneli namweni, galii ndiri gawagatakula gweka yakuwi kumbiti makakala gawawera naga. ²⁰ Toziya Ufalumi wa Mlungu uwera ndiri visoweru vya mlomu, kumbiti wa makakala.

21 Hashi, mwenga mfira shishi? Hashi, nizi kwa mwenga na ntomond, ama nizi na moyu gwa mafiliru na unanagala?

5

Uhumba mulidewa

1 Vinu kwana visoweru vyavipikanika kuwera kwana uhumba pakati pa mwenga, uhumba hawenilawiri ata kwa wantu yawammana ndiri Mlungu. Ng'ambirwa kuwera yumu gwenu kagonjaga na mdala gwa tati gwakuwi! 2 Hashi, mwenga muweza kulitumba? Meyiweri mbaka kwa mwenga moyu guwatami na muntu ayu yakatenditi shitwatila ashi kawingwi pakati pamwenga. 3 Tembera munshimba neni wera patali na mwenga, kumbiti mumaholu napamuhera na mwenga. Su neni numtoza kala muntu ayu yakatenditi shitwatila ashi sha soni, handa napanu pakati pa mwenga. 4 Pamjojonika pamuhera kwa litawu lya Mtuwa Yesu, neni pamu na mwenga mumaholu na makakala ga Mtuwa gwetu Yesu gapanu, 5 mumpanani Shetani muntu ayu, su nshimba yakuwi iyaribisiwi na rohu yakuwi iweza kulopoziwa mulishaka lili Mtuwa pakawatoza wantu.

6 Iherapa ndiri kwa mwenga kulitumba! Hashi, mwenga muvimana ndiri kuwera simika ndidini hera isheshemiziya ubumu woseri? 7 Muwusiya isimika ngona ya vidoda su hamuweri wasyayi. Shakapanu hamulifani gambira ubumu wasyayi ntambu yamuwera. Toziya Kristu mwana gwa kondolu gwa Pasaka gwetu wamlaviya kuwera tambiku. 8 Su tunemeleli Pasaka yatwenga, kwa

simika ndiri ngona, simika ya vidoda na ukondola, kumbiti kwa libumunda lyalilekerwa ndiri simika, libumunda lya utakasiwu na nakaka.

⁹ Nuwalembiriti muluhamba lumonga, namulihanganika na wahumba. ¹⁰ Ntakula ndiri namulihanganika na wantu woseri yawamma ndiri Mlungu, walii yawawera wahumba ama yawawera na lwaliya ama wivi ama yawaviguwira vinyagu. Su kuwachapira womberi memfiruwi kuwuka pasipanu nakamu! ¹¹ Shantakula ndo ashi, namtenda pamuhera na ulii yakalishema mweni mwamini kumbiti kawera muhumba, ama mlwaliya ama yakaviguwira vinyagu ama msongiziya ama mlowera ama mwivi. Muntu gwa ntambu ayi, ata kuliya namuliya nayomberi.

¹² Hashi, shitwatira sha neni kuwatoza wantu yawawera kunja mwa shipinga sha wantu wa Mlungu? Mlungu hakawatozi womberi. Kumbiti mwenga mfiruwa kuwatoza wantu yawawera pakati pa mwenga maweni. ¹³ Mumalembu Mananagala ntambu galembwa, “Mumuwingi muntu yakatenda vidoda pakati pa shipinga shenu.”

6

Wakristu walitozi weni kwa weni

¹ Handa muntu pakalirewa na muyaguwi, iwera hashi kagendi kumsitaki palongolu pashizyungu sha wantu yawamfiriziya ndiri Mlungu pakumsitaki palongolu pa wantu wa Mlungu? ² Hashi, muvimana ndiri kuwera wantu wa Mlungu hawapatozi pasipanu? Handa mwenga hamuwatozi wantu wa pasipanu, iwera hashi muweza ndiri kutoza ata vitwatira vididini?

³ Hashi, mwenga muvimana ndiri kuwera twenga hatuwatozi wantumintumi wa kumpindi? Su, hayiweri ntambu gaa kwa vitwatira vya kila lishaka? ⁴ Malekaniru pagalawira pakati pa mwenga, iwera hashi mwankuwashema wantu yawashishera ndiri shipinga sha wantu shawamjimira Yesu wawatozi? ⁵ Ntakula aga kuwasoniziya mwenga! Hashi, kwahera muntu pakati penu yakawera na luhala mekawezi kuwatoza wantu yawamjimira Yesu wayaguwi? ⁶ Kumbiti, mlongu yumu kankumjega mlongu muyaguwi kushizyungu na kawaleka wantu yawamumana ndiri Mlungu wamotozi.

⁷ Nakaka kustakiana aku maweni kwa maweni, kulanguziya kuwera msinda nakamu kulikala gambira Wakristu! Hashi, meyiweri ndiri shitwatira shiherepa nentu mwenga mpokwi ulunda wamwenga? ⁸ Kumbiti maweni mwenga muwatendera ukondola na kuwapoka, kayi mwankuwatendera aga walongu wamwenga! ⁹ Hashi, muvimana ndiri kuwera wantu wadoda hapeni wauhali Ufalumi wa Mlungu? Namulipayira! Wantu yawawera wahumba hapeni wauhali Ufalumi wa Mlungu, ama yawaviguwira vinyagu ama yawatenda undiyandiya ama mpalu yakagonja na mpalu muyaguwi, ¹⁰ ama wavimbegu ama walwaliya ama walowera ama wapweperu, ama yawapoka ama yawigilanga, woseri awa hapeni wingiri Muufalumi wa Mlungu. ¹¹ Wamu wenu waweriti gambira wantu awa. Kumbiti vinu vidoda vyamwenga viwusiwa na muwera wa Mlungu na mtendwa mmufiriziyi Mlungu kwa litawu

Iya Mtuwa gwetu Yesu Kristu na kwa Rohu gwa Mlungu gwetu.

Nshimba zyenu zimkwisi Mlungu

¹² Muntu hakawezi kulonga, “Vintu vyoseri viherepa kwa neni.” Yina, kumbiti vyoseri ndiri viherepa kwa gwenga. Njimira kuwera ntenda kila shintu, kumbiti hapeni njimili shintu shoseri shintendi hweri mmanda. ¹³ Muntu gwingi hakawezi kulonga, “Shiboga kwajili ya mtima na mtima kwajili ya shiboga.” Yina, kumbiti Mlungu hakavyagamiziya vyoseri viwili. Nshimba ya muntu kwajili ndiri ya uhumba, kumbiti kwajili ya kumtendera Mtuwa na Mtuwa ndo yakayilolera weri nshimba. ¹⁴ Kwa makakala gakuwi, Mlungu kamzyukisiyiti Mtuwa na vilaa vilii hakatuzyukisiyi na twenga.

¹⁵ Hashi, muvimana ndiri kuwera nshimba yamwenga iwera viwungiru vya nshimba ya Kristu? Hashi, neni nuluhola weza kutola viwungiru vya nshimba ya Kristu na kuvikolerana na viwungiru vya nshimba ya mndiyandiya? Ndala! ¹⁶ Toziya ntambu yamuvimana, yakalikolerana na muntu mndiyandiya su kawera nshimba yimu nayomberi, Malembu Mananagala galembwa, “Womberi wawili hawaweri nshimba yimu.”

¹⁷ Kumbiti yakalikolerana mweni pamuhera na Mtuwa kawera yumu nayomberi murohu.

¹⁸ Mulituli gweka na uhumba. Vidoda vimonga vyoseri vyavitendwa viitenduwa ndiri nshimba, kumbiti muhumba kavitendera vidoda nshimba yakuwi mweni. ¹⁹ Hashi, muvimana ndiri kuwera nshimba zyenu ziwera Numba ya

Rohu Mnanagala yakawera mngati mwenu, ulii yamumwankiti kulawa kwa Mlungu? Hangu mwenga mwawalunda ndiri yenu maweni, kumbiti wa Mlungu. ²⁰ Kawahemeriti mwenga kwa beyi nkulu. Su mumkwisi Mlungu kwa nshimba zyenu.

7

Visoweru vya kuyuga

¹ Su, kwa vitwatira vilii vyamunembiriti kuwera, iherepa kwa wantu pawayuga ndiri. ² Toziya ya uhumba nentu, su kila mpalu kaweri na mdala gwakuwi mweni na kila mdala kaweri na mpalu gwakuwi mweni. ³ Mpalu katendi galii gagafiruwa na mdala gwakuwi na mdala katendi galii gagafiruwa na mpalu gwakuwi. ⁴ Nshimba ya mdala, yakuwi mweni ndiri, kumbiti ya mpalu gwakuwi. Ntambu iraayi nshimba ya mpalu, yakuwi mweni ndiri, kumbiti ya mdala gwakuwi. ⁵ Namuliyimana maweni, kumbiti mpatani kutenda hangu kwa shipindi shididini hera, su muwezi kulikala kwa kumluwa Mlungu, shakapanu muliwuyiri kayi, su Shetani nakiza kuwajera toziya muweza ndiri kulilewelera.

⁶ Aga ganuwagambirani neni na gamalagaliru ndiri. ⁷ Neni menfiri wantu woseri waweri gambira neni ntambu yanwera, kumbiti kila yumu kawera na lifupu kulawa kwa Mlungu, yumu kana lifupu ali na yumonga kana lifupu lili.

⁸ Vinu wantu walii yawayuga ndiri na walii yawawera wakenja nuwagambira hangu iherepa walikali gambira neni ntambu yanwera.

⁹ Kumbiti muntu pakasinda kulilewelera, su kayugi mdala, mana membaka nentu kuyuga kuliku kuwera na lumatamata.

¹⁰ Kwa wantu yawayugiti na yawayugitwi nankuwapanani malagaliru, ganeni ndiri kumbiti ga Mtuwa, mdala nakalekana na mpalu gwakuwi, ¹¹ Kumbiti pakalekana nayomberi, kalikali pota na kuyugwa ama kakolaniziwi mawoku na mpalu gwakuwi na mpalu nakamleka mdala gwakuwi.

¹² Kwa wamonga neni nonga, gweka yangu hera na kumbiti Mtuwa ndiri, Payiwera mpalu yakawera na mdala yakamwamini ndiri Yesu na mdala ayu kajimira kulikala na yomberi, nakamleka mdala ayu. ¹³ Na handa mdala kana mpalu yakamwamini ndiri Yesu na mpalu ayu kajimira kulikala na yomberi, su mdala ayu nakamlema mpalu gwakuwi. ¹⁴ Toziya mpalu ayu yakamjimira ndiri Yesu hakapungwi na Mlungu kwa kulikolerana na mdala gwakuwi na mdala ayu yakamwamini ndiri Yesu hakajimirwi na Mlungu kwa kulikolerana na mpalu gwakuwi. Pamonga wana wawu mewaweri ndiri wa Mlungu, kumbiti vinu wajimirwa kuwera wana wa Mlungu. ¹⁵ Kumbiti payiwera ulii yakamjimira ndiri Kristu pakafira kumleka muyaguwi yakawera Mkristu, su kamleki. Su mpalu ama mdala hakaweri mlekeru. Mlungu kawashemiti mwenga mulikali kwa ponga. ¹⁶ Gwenga mdala, guvimana hashi kuwera gwana unakaka kuwera haguwezi kumlopoziya mpalu gwaku? Ama gwenga mpalu, guvimana hashi kuwera gwana unakaka kuwera haguwezi kumlopoziya mdala

gwaku?

Gulikali ntambu yagushemitwi na Mlungu

¹⁷ Kila muntu kalikali kugenderana na mafupu gakapananitwi na Mtuwa na ntambu yakashemitwi na Mlungu. Ali ndo lilagaliru lyaneni muvipinga vyoseri vya wantu vyawamwamini Yesu. ¹⁸ Hashi, kwana muntu yoseri yakayingiziwitwi kala jandu pakashemitwi na Mlungu? Nakalipayira kuwera kayingiziwitwi ndiri jandu na handa pakashemitwi kawera kayingiziyitwi ndiri jandu, su nakayingiziwa jandu. ¹⁹ Toziya kwingiziwa jandu ama kwingiziwa ndiri jandu shintu ndiri, shintu shikulu ndo kugajimira Malagaliru ga Mlungu. ²⁰ Su kila yumu kasigali ntambu pakashemitwi na Mlungu. ²¹ Hashi, gwenga guweriti mmanda pagushemitwi na Mlungu? Nagulishera, kumbiti paguwera mlekeru, gutendi hangu. ²² Toziya yomberi yakashemitwi na Mtuwa pakawera mmanda, muntu ayu hakaweri mlekeru gwa Mtuwa. Ntambu iraayi ulii muntu mlekeru yakashemitwi na Kristu, kawera mmanda gwa Kristu. ²³ Mlungu kawahemeriti mwenga kwa beyi nkulu, su namuwera kayi wamanda wa wantu. ²⁴ Walongu wayangu, kila yumu gwenu kasigali mukulikolerana pamuhera na Mlungu ntambu yakaweriti pakashemitwi.

Visoweru vya wantu yawayuga ndiri na wak-enja

²⁵ Vinu kwa visoweru vya wadala yawawera wali, nahera lilagaliru lya Mtuwa, kumbiti

ntakula ntambu yamona neni, kwa lusungu lwa Mtuwa, nstaili kwaminika.

²⁶ Su, kulawirana na ntabika yaiwera vinu, neni nulihola kuwera iherepa nentu muntu kasigali ntambu yakawera. ²⁷ Hashi, gwenga guyuga? Su nagulekana na mdala gwaku. Hashi, gwenga guyuga ndiri? Su nagufira kuyuga. ²⁸ Kumbiti paguyuga gutenda ndiri vidoda na handa mwali pakayugwa katenda ndiri vidoda. Womberi pawayugana hawapati ntabika mumakaliru aga, kumbiti neni menfiri ndiri gawapati aga.

²⁹ Walongu waneni, nfira kutakula hangu, shipindi shashisigala shididini hera na kwanjira vinu walii yawayuga walikali gambira waliyuga ndiri, ³⁰ na walii yawalila waweri gambira walira ndiri na walii yawanemelera waweri gambira wanemelera ndiri na walii yawahemera waweri gambira wahera shintu shawahemeliti, ³¹ na walii yawawera na lihengu lya pasipanu, waweri gambira wahera lihengu la pasipanu. Toziya pasipanu ntambu yatupamana, pankupita.

³² Neni menfiriti mwenga namlishera. Muntu yakahera mdala kankuliholera lihengu lya Mtuwa, toziya yomberi kankujera kumfiriziya Mtuwa. ³³ Kumbiti mpalu yakayugiti kankuliholera lihengu lya pasipanu, su kamfiriziya mdala gwakuwi, ³⁴ na yomberi maholu gakuwi galibagula. Mdala yakayugwa ndiri ama yakawera mwali katenda lihengu lya Mtuwa, kapati kuwera mananagala gwa nshimba na rohu. Kumbiti mdala yakayugitwi katendaga lihengu lya pasipanu, su kamfiriziya mdala

gwakuwi. ³⁵ Nuwagambirani aga toziya nfira kuwatanga mwenga. Neni nfira ndiri kuwapoka ulekelu wenu, kumbiti nfira mwenga mtendi maheri na mulilaviyi maweni kumtendera lihengu lya Mtuwa pota na kukwegwa na vintu vyamonga.

³⁶ Handa muntu kawona kamtendera weri ndiri mwali yakamfindika pakamuyuga ndiri na handa hapeni kawezi kulikala pota na kuyuga, su katendi ntambu yakafira, yomberi kayugi na hapeni katendi vidoda. ³⁷ Kumbiti mpalu ayu pakaamuwa mumoyu mwakuwi pota na kuyuga na handa kaweza kuzikolamlima mata-mata zyakuwi na kwamuwa ntambu ya kutenda, su katenda weri nentu pakamuyuga ndiri mwali ayu. ³⁸ Su mpalu yakayuga katenda hw-eri, kumbiti ulii yakayugiti ndiri katenda hweri nentu.

³⁹ Mdala yakayugitwi kakolerana pamuhera na mpalu gwakuwi mushipindi shoseri pamberi pa kuhowa. Kumbiti mpalu gwakuwi pakahowa, mdala ayu kawera mlekeru, na pakafira mweni kaweza kuyugwa na muntu yoseri, kumbiti mpalu ayu kaweri Mkristu. ⁴⁰ Kumbiti yamona neni, kwa mdala ayu mbaka pakalikala ntambu yakawera. Aga ndo ntambu yanulihola na neni nulihola kuwera nana Rohu gwa Mlungu.

8

Viboga vyavitambikilitwi vinyagu

¹ Vinu kwa visoweru vya viboga vyavitambikilitwi vinyagu.

Tuvimana kuwera twawoseri twenga twana malifa, kumbiti malifa aga gawatenda wantu walitumbiri, kumbiti mafiliru ganyawa. ² Walii yawalihola kuwera wamana kila shintu, nakaka wavimana ndiri shintu shoseri ntambu yashifiruwa kuvimana. ³ Kumbiti muntu yakamfira Mlungu, yomberi kamanikana na Mlungu.

⁴ Su visoweru vya kuliya viboga vyavitambikilitwi vinyagu, tuvimana kuwera vinyagu shintu ndiri pasipanu, twenga tuvimana kuwera Mlungu kayumu hera. ⁵ Ata pawiwera vintu vyavishemwa milungu pasipanu ama kumpindi kwa Mlungu, ata pawawera “milungu” Wavuwa na “watuwa” Wavuwa, ⁶ kumbiti twenga twana Mlungu yumu hera, Tati yakaumbiti vyoseri na kupitila mweni twenga tulikala. Vilaa kwana Mtuwa yumu hera, Yesu Kristu na kupitila mweni vintu vyoseri viumbwa na kupitira mweni twenga tulikala.

⁷ Kumbiti kila muntu ndiri kagamana goseri aga, kwana wantu wamu wawera na vitiba vya kutambikira vinyagu, wantu weni mpaka vinu pawaliya viboga avi walihola kuwera vitambikirwa vinyagu. Toziya mmoyu yawu iwera legilegi, su walihola weni kuwera watenda vidoda kwa kuliya viboga avi. ⁸ Shiboga hapeni shiwezi kutujega tuweri pakwegera na Mlungu, patuleka kuliya hapeni tupungukiwi na shintu shoseri na patuliya hapeni twongereki na shintu shoseri.

⁹ Kumbiti muliloli weri, ulekeziya wenu naguwatenda walii yawawera na moyu legilegi watendi vidoda. ¹⁰ Handa muntu yakawera na moyu legilegi, pakakuwona gwenga yaguvimana

gwankuliya viboga avi mnumba mwa vinyagu, hashi, hapeni kaweri na moyu gwa kuliya viboga vyavitambikilitwi vinyagu? ¹¹ Kwa njira ayi, muyenu ayu kana moyu legilegi, ndomweni Kristu kahowiti kwajili yakuwi, shirii gwenga shagushishema gushimani. ¹² Handa pamuwatendera vidoda walongu wamwenga ntambu ayi na kuyitenduwa myoyu yawu legilegi, su mwenga mwankumtendera vidoda Kristu. ¹³ Hangu, handa shiboga shitenda kuguwa kwa mlongu gwangu katendi vidoda, hapeni ndiyi shinofu kayi, naniza kumtenda mlongu gwaneni katendi vidoda.

9

Mahengu ga wantumintumi

¹ Hashi, neni namuntu ndiri mlekeru? Hashi, neni nantumintumi ndiri? Hashi, neni numwona ndiri Mtuwa gwetu Yesu? Hashi, mwenga mwa-malawiranu ga lihengu lyaneni Mumtuwa? ² Ata wamonga pawalema kunjimira kuwera neni nantumintumi, kumbiti mwawamakapitawu waneni kuwera neni nantumintumi. Toziya ya makaliru genu ga kulikolerana pamuhera na Mtuwa su galanguziya kuwera neni nantumintumi.

³ Mawankula ganeni ndo aga kwa wantu walii yawankosiya. ⁴ Hashi twahera uwezu wa kuliya na kulanda, kulawirana na lihengu lyangu lyan-tenda? ⁵ Hashi, twahera uwezu kumtola mdala yakamwamini Kristu mumwanja mwatwenga, ntambu yawatenditi wantumintumi wamonga na walongu wa Mtuwa na vilaa Kefa? ⁶ Ama,

twaweni gweka neni na Barinaba yatufiruwa kutenda lihengu su tupati mafiliru getu? ⁷ Hashi, mshonta gaa yakalipira ushonta wakuwi? Hashi, yakalima gaa yakaliya ndiri mabwajubwaju ga mtera gwakuwi? Hashi, mlolera wa wakondolu gaa yakalanda ndiri maweri ga wakondolu wakuwi mweni?

⁸ Hashi, ntakula vitwatira avi umuntu hera? Hashi, Lilagaliru lyeni lya Musa litakula ndiri hangu? ⁹ Ilembitwi Mumalagaliru ga Musa, “Nagumtawa mlomu gwa ng'ombi pakakomanga usaka.” Hashi, Mlungu kankuvitakulira visoweru vya ng'ombi? ¹⁰ Hashi, kaweriti ndiri kakutuholera twenga pakatakuliti hangu? Yina, aga galembitwi kwa toziya ya twenga, ulii yakalima na ulii yakabenanga, woseri walitumbira kupata mabenu. ¹¹ Payiwera twenga tuyala mbeyu ya shirohu pakati penu, hashi shitwatira shikulu patwapa vintu vya mafiliru getu? ¹² Payiwera wamonga wafiruwa kulolera aga kulawa kwa mwenga? Hashi, twenga tufiruwa ndiri kuliku womberi?

Kumbiti twenga tuvitendera ndiri virii vyavimfiriziya Mlungu avi. Pa pakuwi tustahili kila shintu su nashitulila shileweleru shintu shoseri Shisoweru Shiwagira sha Kristu. ¹³ Hashi, muvimana ndiri kuwera yawatenda lihengu Mnumba nkulu ya Mlungu wapataga shiboga shawu mlaa na yawalaviya tambiku pashitalawanda sha kutambikira wapataga vintu vya tambiku ayi? ¹⁴ Ntambu irayyi, Mtuwa kawalagaliriti yawawabwelera wantu Shisoweru Shiwagira wapati vyawafira Mushisoweru

Shiwagira.

¹⁵ Kumbiti neni ntumiyiti ndiri goseri aga ama nankulemba ndiri su mwenga muntenderi neni ntambu ayi. Mbaka neni nrowi kuliku kumtenda muntu yoseri kawoni kuwera neni nankulitumbira hera. ¹⁶ Payiwera nankushibwera Shisoweru Shiwagira, shitwatira ashi shiwera ndiri sha kulitumba, ali ndo lihengu lyampananitwi nulitendi. Shodi neni handa pambwera ndiri Shisoweru Shiwagira! ¹⁷ Mensyaguli lihengu ali kwa neni namweni, mendoleri lifupu, kumbiti pantenda lihengu ali pota na kufira namweni Mlungu kanamini kwa lihengu ali. ¹⁸ Vinu lifupu lyangu ndo shintu gaa? Lifupu lyangu ndo ali, panuwabwelera wantu Shisoweru Shiwagira nfira ndiri kupananwa shintu ama nduwa ndiri shibenamgongu sha lihengu lya kushibwera Shisoweru Shiwagira.

¹⁹ Tembera neni nammanda ndiri gwa muntu yoseri, kumbiti nulitendi namweni kuwera mmanda gwa kila muntu su numjegeri Kristu wantu wawuwa ngoo. ²⁰ Pantenditi lihengu na Wayawudi, nulikali gambira Namyawudi su nuwapati Wayawudi, tembera namweni neni nonguziwa ndiri na Malagaliru ga Musa, ntenditi lihengu pamuhera na walii yawalongoziwa na Malagaliru ga Musa, su nuwapati womberi. ²¹ Ntambu iraa ayi, neni pantenditi lihengu pamuhera na wantu yawawera ndiri wayawudi, nulikaliti gambira wantu yawawera ndiri Wayawudi, yawawera kunja Mumalagaliru ga Musa, su nuwapati womberi. Ayi ilanguziya ndiri kuwera njimira ndiri Malagaliru ga Mlungu,

nakaka neni nonguziwa na Malagaliru ga Kristu. ²² Kwa yawawera na moyu legilegi, nulikaliti gambira womberi ntambu yawalikaliti su nuwapati yawawera na moyu legilegi. Ntenditi kila shintu kwa wantu woseri su kwa njira yoseri ilii wapati kulopoziwa.

²³ Nugatenda goseri aga toziya ya Shisoweru Shiwagira, su mpati kuwanka matekeleru gakuwi. ²⁴ Hashi, muvimana ndiri kuwera wantu pawatuga, woseri wankutuga, kumbiti ulii yakawalongolera wayaguwi ndo yakawanka lifupu? Mtugi hangu su mfupwi. ²⁵ Muntu yoseri yakafira kuwakanga wayaguwi kwa kutuga, kwanja kagalekaga goseri, katendaga hangu su kapati lijenjeri lyalihalibika! Kumbiti twenga tutenda hangu tupati lijenjeri lyaliharibika ndiri. ²⁶ Su ntuga gambira muntu yakafira kukanga, nkoma ndiri gambira muntu yakakoma lipuga. ²⁷ Kumbiti nuyigangamiziya nshimba yaneni su nuyikolimlima, ntira kuwera neni namweni naniza kulemwa kuwanka lifupu panuwabwera kala wamonga Shisoweru Shiwagira.

10

Kuberiziya kuviguwira vinyagu

¹ Walongu wayangu nfira muvimani shilii shashiwalawiriti wambuyi wa twenga yawamfatiti Musa. Woseri waweriti pasi pa ulolera wa liwundu lilii na woseri walokiti mubahali njeri ilii. ² Woseri wabatizitwi waweri wantumini wa Musa muliwundi lilii na mubahali njeri ilii. ³ Woseri waliyiti shiboga shiraa shilii sha shirohu. ⁴ Vilaa vilii walanditi shakulanda shiraa

shilii sha shirohu. Womberi walanditi kulawa mulitalawu lulii lya shirohu lwaluwafatiti, litalawu ali ndo Kristu mweni. ⁵ Pamuhera na hangu, wavua wawu wamfiriziyiti ndiri Mlungu na mauti gawu gapalasiyitwi kushiwala.

⁶ Vinu, goseri aga galawira kutuberiziya twenga, su natuwera wantu wakufira vidoda gambira womberi ntambu yawatenditi.

⁷ Namguwira vinyagu gambira wamu wawu ntambu yawatenda. Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Wantu walivagiti kuliya na kulanda na wagoloka na wavina vidoda.”

⁸ Namuhumba gambira wamu wawu ntambu yawahumbiti, wahowiti wantu elufu malongu mawili na miya tatu kwa lishaka limu.

⁹ Natumjera Mtuwa Kristu gambira wamu wawu tambu yawamjeriti, woseri wahowiti kwa kulumwa na wanjoka. ¹⁰ Namuhinginika gambira wamu wawu ntambu yawatenda, su walagitwi na lihoka lya kulaga lyakatunitwi na Mlungu.

¹¹ Su shitwatila ashi shiwapatiti shiwera mfanu kwa wamonga na galembitwi su kutuberiziya twenga, yatulikala mumashaka gapakwegera kupelera.

¹² Ulii yakalihola kuwera kagangamala, kaloli hweri nakaguwa. ¹³ Majeru gampatiti mahenga ndiri kwa wantu. Mlungu kaaminika, yomberi hapeni kawaleki mjerwi kupita makakala genu. Kumbiti pamjerwa hakawapanani makakala ga kuhepelera na njira ya kulawira amu.

¹⁴ Su, waganja wangu mtiri kuviguwira vinyagu. ¹⁵ Nankutakula na mwenga, wantu

yawawera na luhala, muliholi maweni aga gantakula. ¹⁶ Patulutekelera lutekeru lwa Mtuwa, hashi, tulikolerana ndiri pamuhera na mwazi gwa Kristu? Hashi, patumega libumunda tulikolerana pamuhera ndiri na nshimba ya Kristu? ¹⁷ Toziya kwana libumunda limu hera, tembera twenga yatuwera tuvuwa, tuwera nshimba yimu, toziya twawoseri tubagulana pamuhera mulibumunda lira ali.

¹⁸ Mwawaloli wantu wa Israeli, walii yawaliya shilii shashilaviyitwi tambiku su walikolerana pamuhera na Mlungu kupitira tambiku zyawamlavilira. ¹⁹ Vinu, ntakuli shishi? Shiboga shawashitambikiriti shinyagu shintu shikulu kuliku shiboga? Na vinyagu avi, vintu vikulu? ²⁰ Ndala! Shantakula neni ndo ashi. Tambiku zyawazilaviya wantu yawammana ndiri Mlungu wamlavilira ndiri Mlungu, walavilira washamshera. Na neni nfira ndiri nakamu mwenga mulikolerani pamuhera na washamshera. ²¹ Mwenga hapeni mlandiri lutekeru lwa Mtuwa, uganu mwankulandira lutekeru lwa washamshera, hapeni muwezi kuliya shiboga pameza pa Mtuwa na pameza pa washamshera. ²² Hashi, tufira kumtenda Mtuwa kaweri na weya? Hashi, twana makakala ng'anji kuliku yomberi?

Gutendi goseri kwa ukwisa wa Mlungu

²³ Su wantu wamu pakati penu walonga, “Vintu vyoseri vilewelerwa ndiri, kumbiti nonga vyoseri ndiri viherepa. Vintu vyoseri vyavilewelewitwi, kumbiti nonga vyoseri ndiri vinyawa.” ²⁴ Muntu

yoseri pakati penu nakasakula mota yakuwi mweni, kumbiti kasakuli mota ya myaguwi.

²⁵ Mliyi shoseri shilii shawawuza kusoku pota na kulikosiya kosiya toziya ya nfiru zyenu ziweri na unakaka, ²⁶ toziya Malembu Mananagala galonga, “Pasipanu na vyoseri vyaviweramu viwera vya Mtuwa.”

²⁷ Handa muntu yakamwamini ndiri Kristu pakawashemera kuliya shiboga na mwamuwa kugenda, mliyi vyoseri vyakawatandireni pota ya kukosiya kosiya toziya ya nfiru zyenu. ²⁸ Kumbiti muntu pakawagambireni, “Shiboga ashi washitambikilira vinyagu,” Su toziya ya ulii yakawagambireni na toziya ya nfiru zyenu, namliya. ²⁹ Ntakula, toziya ya nfiru, nfiru ya yenu ndiri kumbiti nfiru yakuwi ayu yakawagambireni.

Hamunkosiya, iwera hashi ulekeziwu wa neni utozwi na nfiru ya muntu gwingi? ³⁰ Payiwera neni nonga mayagashii Mlungu toziya ya shiboga shaneni, iwera hashi muntu gwingi kanongi kwa shiboga shanongiti mayagashii Mlungu?

³¹ Su shoseri shamtenda, kuliya ama kulanda, mtendi goseri kwa ukwisa wa Mlungu. ³² Namuwera shileweleru kwa Wayawudi ama kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi ama kwa Shipinga sha wantu shawamjimira Mlungu. ³³ Mulikali gambira neni, nfira kuwaherepeziya wantu woseri kwa vyoseri vyantenda, toziya nsakula ndiri mota yangu namweni, kumbiti mota ya woseri wapati kulopoziwa.

11

¹ Munfati neni ntambu yanumfata Kristu.

Kugubika mtuwi kwa nguwu shipindi sha kumguwira Mlungu

² Nuwazyumani mwenga toziya mashaka goseri muhola neni na kugafata mafundu ganuwafundani. ³ Kumbiti neni nfira muvimani kuwera Kristu ndo mtuwi gwa mpalu na kila mpalu ndo mtuwi gwa mdala gwakuwi na Mlungu ndo mtuwi gwa Kristu. ⁴ Su kila mpalu yakamluwa Mlungu ama yakabwera ujumbi wa Mlungu uganu pakagubika mtuwi gwakuwi kwa nguwu, yomberi su kankumsoniziya Kristu. ⁵ Na mdala yoseri pakamluwa Mlungu ama pakabwera ujumbi wa Mlungu pota na kugubikira nguwu mtuwi gwakuwi, ayu kankumsoniziya mpalu gwakuwi, yakatenda hangu, kalifana na mdala yakamogiti viri zyakuwi. ⁶ Handa mdala yakagubikira ndiri nguwu mtuwi gwakuwi, mbaka kamogi viri zyakuwi. Kumbiti iwera soni kwa mdala kupunguza viri zyakuwi ama kumoga, su mbaka kagubiki mtuwi gwakuwi. ⁷ Mpalu kafiruwa ndiri kugubikira nguwu mtuwi gwakuwi, toziya yomberi kalifana na Mlungu na kawera ukwisa wa Mlungu, kumbiti mdala ayu kawera ukwisa wa mpalu. ⁸ Toziya mpalu kalawa ndiri kwa mdala, kumbiti mdala kalawiti kwa mpalu. ⁹ Mpalu wamuwumbiti ndiri kwajili ya mdala, kumbiti mdala wamuwumbiti kwajili ya mpalu. ¹⁰ Vilaa toziya ya wantumintumi wa kumpindi, su mdala kagubiki nguwu mtuwi gwakuwi,

iweri lilangaliru lya uwezu yauwera kumpindi kwakuwi. ¹¹ Mumakaliru getu kwa kulikolerana pamuhera na Mtuwa, mdala kashintu ndiri pota ya mpalu na mpalu kashintu ndiri pota ya mdala. ¹² Gambira mdala ntambu yakalawirana na mpalu, ntambu iraayi mpalu kayiwuka kwa mdala, kumbiti kila shintu shilawa kwa Mlungu.

¹³ Mwamuwi maweni, hashi iherepa kwa mdala kumluwa Mlungu pota ya kuvala shintu mumtuwi mwakuwi? ¹⁴ Ata ntambu yatuwumbitwi kulanguziya kuwera mpalu pakawera na viri ntali iwera soni kwakuwi mweni, ¹⁵ kumbiti kwa mdala pakawera na viri ntali iwera ligoya kwakuwi mweni, toziya wampanana viri ntali su zingubiki. ¹⁶ Handa muntu kafira kujega likakatala kwa shitwatira ashi, su na kavimani kuwera twenga twahera shitiba shamonga, ama shipinga sha wantu shawamjimira Yesu shahera shitiba shimonga.

Shiboga sha kuhola kuhowa kwa Mtuwa

Matayu 26:26-29; Mariku 14:22-25; Luka 22:14-

20

¹⁷ Pawera nankali nankuwalagalira malagaliru aga, hapeni nuwazyumi mwenga, toziya mumikutanu ya mwenga ya kumguwira Mlungu ijega matatizu nentu kuliku vitwatira viherepa. ¹⁸ Pamberi pa goseri, mpikanira kuwera pamuliwona pamuhera mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu, galawiraga malekaniru pakati panu na neni njimira padidini, ¹⁹ toziya mabagula ga ntambu yingi yingi mpaka gaweri pakati penu, su walii yawajimilwa na Mlungu

wapati kumanikana. ²⁰ Mwenga pamuliwona pamuhera, mulihola kuwera mwankuliya shiboga sha kumuhola Mtuwa, kumbiti mliya ndiri! ²¹ Toziya pamliya kila yumu kankuliya shiboga shakuwi mweni pota na kumuhepera muyaguwi, ata ulawira kwa wamu wenu wawera na njala, na mpaka wamonga walowera. ²² Hashi, mweza ndiri kuliya na kulanda ukaya kwenu? Ama mwankushibeziya shipinga sha wantu shawamjimira Yesu na kuwasoniziya walii yawahera na shintu? Su vinu nuwagambiri shishi? Ndala! Hapeni nuwazyumi kwa shitwatila ashi.

²³ Toziya neni nugapatiti aga kulawa kwa Mtuwa, malagaliru galii ganuwapananiti kuwera pashiru pali Mtuwa Yesu pawamgalambukiti, yomberi katoliti libumunda, ²⁴ kamgambira Mlungu mayagashii, kalimega libumunda, kalonga, “Ayi ndo nshimba yangu yampananitwi mwenga, mtendi hangu kwa kuhola neni.” ²⁵ Viraa avi, pakaliiti kala katola lutekeru, kalonga, “Ali ndo lutekeru lya lipatanu lya syayi lyalilanguziwa mumwazi gwangu. Mtendi hangu kila pamlanda, kwa kuhola neni.”

²⁶ Toziya kila pamliya libumunda ali na kulandira lutekeru ali, mwankubwera kuhowa kwa Mtuwa, mpaka pakiza kayi. ²⁷ Su kila yakaliya libumunda ali ama kulandira lutekeru lwa Mtuwa kwa njira yayifiruwa ndiri, ayu hakaweri na ukondola kwa kuvitendera vidoda nshimba na mwazi gwa Mtuwa. ²⁸ Kwanja kila muntu kaliloleri weri mweni huti, shakapanu kaliyi libumunda ali na kulandira lutekeru ali, ²⁹ toziya

yakaliya na kulanda pota kuvimana nshimba ya Mtuwa ndo shishi, kaliya na kulanda utoza wakuwi mweni,³⁰ toziya ayi wavuwa pakati penu wawera legilegi na walweli na wamu wawu wahowa kala. ³¹ Handa metulitozi hweri twaweni, metutozwi ndiri na Mlungu. ³² Kumbiti patutozwa na Mtuwa kuwera twana vidoda, twankufundwa tuwera na ligoya, su natutozwa kuwera na vidoda pamuhera na wantu wa pasipanu.

³³ Su, walongu wayangu, pamuliwona kuliya shiboga sha Mtuwa, kila muntu kamuhepi myaguwi. ³⁴ Handa kwana yoseri yakawera na njala, kaliyi ukaya kwakuwi, su kuliwona kwa mwenga nakutenda utoza wa Mlungu. Kumbiti vitwatira vilii vyamonga, hanuwagambiri paniza.

12

Mafupu ga Rohu Mnanagala

¹ Vinu walongu wayangu, nfira muvimani visoweru vya mafupu ga Rohu Mnanagala, neni nfira mwenga muvimani unakaka kuusu vitwatira avi. ² Muvimana kuwera, pamberi pa mwenga kuwera wantu yawamma Mlungu, mlongoziwitwi munjira zya kuviguwira vinyagu. ³ Su muvimani kuwera kwahera muntu yoseri yakalongoziwa na Rohu gwa Mlungu kaweza kutakula, “Yesu kapangiritwi!” Ntambu irayyi muntu yoseri hapeni kawezi kutakula, “Yesu ndo Mtuwa,” Pakalongoziwa ndiri na Rohu Mnanagala.

⁴ Kwana ntambu yingi yingi ya mafupu ga shirohu, kumbiti Rohu yumu hera yakalaviya mafupu aga. ⁵ Kwana ntambu yingi yingi zya kutendera, kumbiti Mtuwa yakatenderwa ndo yumu hera. ⁶ Kwana ntambu yingi yingi ya kutenda lihengu, kumbiti Mlungu yumu hera yakatenda mahengu goseri kwa wantu woseri, wapananwa makakala ga kutenda lihengu lyoseri kwa woseri. ⁷ Roho Mnanagala kalilanguziya kwa njira zya ntambu yingi yingi kwa kila muntu kwa mota ya woseri. ⁸ Rohu kampanana muntu yumu ujumbi wa luhala na muntu yumonga ujumbi wa malifa ga kuvimana vitwatira, ntambu yakafira Rohu ulaa ayu. ⁹ Rohu ulaa ayu kampanana muntu yumu njimiru na muntu yumonga kapananwa lifupu lya kuponiziya wantu. ¹⁰ Rohu Mnanagala kampanana yumu lifupu lya kutenda mauzauza, yumonga kapananwa lifupu lya kuwubwera ujumbi wa Mlungu, yumonga kapananwa lifupu lya uwezu wa kutakula mafupu ga ntambu yingiyingi yagalawiti kwa Rohu na vyavilawiti ndiri kwa Rohu. Kampanana yumonga lifupu lya kutakula kwa luga zyazimanika ndiri na muntu gwingi kapananwa uwezu wa kutakulira shilii shashitakulitwi. ¹¹ Kumbiti goseri aga ndo mahengu ga Rohu ulaa ulii yumu hera, yakambagulira kila muntu lifupu lya ntambu yingi yingi, ntambu yakafira mweni.

Nshimba yimu, kumbiti yana viwungiru vivuwa

¹² Handa shimba yimu ntambu yaiwera na viwungiru vivuwa, tembera yana viwungiru vivuwa, vitenda nshimba yimu, ndo ntambu

yaiwera vilaa kwa Kristu. ¹³ Toziya twenga, patuwera Twawayawudi ama wantu yawawera ndiri Wayawudi, wamanda ama wantu walekiziwa, twawoseri tubatizwa kwa Rohu yumu mushimba yimu ayi, na twawoseri tupananwa Rohu yumu ayu.

¹⁴ Vilaa nshimba yahera shiwungiru shimu hera, kumbiti iwera na viwunguru vivuwa.

¹⁵ Handa ligulu melitakuliti, “Toziya neni naliwoku ndiri, su neni gwa nshimba ndiri,” Hashi, ligulu meliweri ndiri lya nshimba?

¹⁶ Handa likutu melitakuliti, “Toziya neni nalisu ndiri, su neni gwa nshimba ndiri?” Hashi, likutu meliweri lya nshimba ndiri? Ndala!

¹⁷ Handa nshimba yoseri meiweri lisu, hashi, muntu mekapikaniri ntambu gaa? Handa nshimba yoseri meiweri likutu, muntu mekawezi hashi kunusiya? ¹⁸ Kumbiti ntambu yayiwera,

Mlungu kavituliti hweri viwunguru vyoseri avi ntambu yingi yingi munshimba, ntambu yakafiriti. ¹⁹ Handa viwunguru vyoseri meviweri shiwunguru shimu, nshimba meiweri koshi?

²⁰ Nakaka kuwera, kwana viwunguru vivuwa, kumbiti nshimba yimu hera.

²¹ Su lisu hapeni liwezi kuligambira liwoku, “Neni nukufira ndiri.” Ama mtuwi hapeni guwezi kugagambira magulu, “Nuwafira ndiri mwenga.”

²² Kumbiti pamuhera na hangu, ilanguziya kuwera viwunguru vilii vya nshimba viwoneka legilegi kumbiti vyana mana nentu. ²³ Na viwunguru vilii vyatulihola kuwera vifiruwa ndiri ligoya likulu, ndo yatuvilola nentu hweri, viwunguru vya

nshimba vyaviwoneka ndiri kuwera viherepa nentu, vilolerwa hweri. ²⁴ Kumbiti viwungiru vimonga vifira ndiri kulembeziwa. Mlungu mweni kayitula nshimba mumpangu, su kavipanana ligoya ng'anji viwungiru vilii vyavipungukiwitwi ligoya. ²⁵ Su nakuwera ubagula munshimba, kumbiti viwungiru vyoseri vya ntambu yingi yingi vililoleri vyeni kwa vyeni. ²⁶ Handa shiwungiru shimu pashitendua, su viwungiru vyoseri vyankulitenduwa pamuhera nashu na shiwungiru shimu pashikwiswa, viwungiru vimonga vyoseri vinemelera pamuhera nashu.

²⁷ Su mwawoseri mwenga mwanshimba ya Kristu, kila yumu gwenu kashiwungiru sha nshimba ayi. ²⁸ Mlungu katula mushipinga sha wantu vyawamjimira Yesu, kwanja wantumintumi, pili wambuyi wakuwi, ntatu wafunda, shakapanu kawatula walii yawawera na lifupu lya kutenda mauzauza, wamonga lifupu lya kuponiziya na kuwatanga wamonga, ama kuwalonguziya womberi na wamonga lifupu lya kutakula luga zyazimanika ndiri. ²⁹ Woseri wawera ndiri wantumintumi ama wambuyi wa Mlungu ama wafunda. Na kila muntu ndiri kana makakala ga kutenda mauzauza, ³⁰ ama woseri ndiri yawaweza kuponiziya ama kutakula kwa luga zyazimanika ndiri ama kutakulira shilii shashitakulwa. ³¹ Su mfiri mafupu makulu nentu.

Naneni hanuwalanguziyi njira iherepa nentu kuliku zyoseri azi.

Mafiru

¹ Ata neni paweza kutakula luga zya wantu na zya wantumintumi wa kumpindi, kumbiti pawera nahera mafiliru, neni wera gambira lidebi lyahera shintu ama kengeli. ² Weza kayi kuwera na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu, panuvi-mana bada zyoseri na kumana kila shintu, weza kuwera na njimiru ya kuyihamiziya migongu, kumbiti pawera nahera mafiliru neni nashintu ndiri. ³ Pandaviya ulunda waneni woseri na kuwapanana wahushu, kayi pandaviya nshimba yaneni ilunguziwi motu, handa pawera nahera mafiliru neni hapeni mpati shintu.

⁴ Yakawera na mafiliru kahepeleri na utanga na yakawera na mafiliru kahera weya, hapeni kaweri na malingisi ama kalitumba. ⁵ Yakawera na mafiliru hapeni kakosi ligoya, hapeni kasakuli mota yakuwi mweni na hapeni kaweri na maya kanongola longola na hapeni katuli mumoyu vintu vidoda vyawamtendiriti. ⁶ Mafiliru hapeni gasekeleri ukondola, kumbiti gasekelera unakaka. ⁷ Muntu yakawera na mafiliru kahepeleri goseri na kajimilira goseri na kakanka goseri.

⁸ Mafiliru gahera upeleru. Handa kwana mafupu ga kutunga ujumbi wa Mlungu, aga hagawuki lishaka limu, mafupu ga kutakula luga zyazimanika ndiri hagawuki, handa kwana kuvimana hakupiti. ⁹ Toziya mafupu ga kuvimana vyoseri gamalilika ndiri na lifupu lyatwenga lya kutunga ujumbi wa Mlungu likamilika ndiri. ¹⁰ Mlungu hakavikamilishi

vyoseri, shilii shashikamilika ndiri, hashiwuki. ¹¹ Paweriti namwana ntakuliti shiwana, nuvimaniti shiwana, nuliholiti shiwana. Kumbiti vinu neni namuntu mkulu, vitwatira vya shiwana nuvileka. ¹² Shatuwona vinu shiwoneka gambira sheni shashiwoneka ndiri weri mushiloleru, kumbiti shakapanu hatuwoni sheni kwa sheni. Vinu nuvimana katepu hera, kumbiti shakapanu hanuvimani hweri goseri, gambira Mlungu ntambu yakamana neni. ¹³ Vinu gankulikala matatu aga, njimiru na litumbiru na mafiliru, kumbiti lyaliwera likulu mugoseri ndo mafiliru.

14

Mafupu gamonga ga Rohu Mnanagala

¹ Mgangamali kuwera na mafiliru. Ntambu iraayi mgangamali kupata mafupu gamonga ga shirohu, kupita vyoseri mpati mafupu ga kutunga ujumbi wa Mlungu. ² Yakatakula luga zyazimanika ndiri, katakula ndiri na wantu kumbiti kankutakula na Mlungu, toziya kwahera muntu yakamwerewa yomberi. Yomberi kankutakula vitwatira vyavilifiti kwa makakala ga Rohu. ³ Kumbiti yakawera na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu, katakulaga na wantu kwajili ya kuwatanga na kunemeriziwa na kuwapanana moyu. ⁴ Yakatakula luga zyazimanika ndiri kalinyawa mweni. Kumbiti yakawera na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu, kankushitanga shipinga sha wantu yawamjimira Yesu. ⁵ Su nfira mwawoseri mwenga mtakuli kwa luga zyazimanika ndiri kumbiti menfiri muw-eri na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu.

Toziya muntu yakatunga ujumbi wa Mlungu, ndo mkulu nentu kuliku ulii yakawera na lifupu lya kutakula luga zyazimanika ndiri, payiwera ndiri hera handa kwana muntu yakagatakulira galii gagatakulitwi, su shipinga sha wantu woseri yawajimira Yesu wapati kutangwa. ⁶ Su walongu wayangu, handa panizaku kwa mwenga na kutakula na mwenga kwa luga zyazimanika ndiri hampati mota gaa? Hapeni mpati mota yoseri, kumbiti hampati mota panuwagambira magubutulwa ga Mlungu ama kwa kuvimana ama ujumbi wa Mlungu ama mafundu gamu.

⁷ Ndo ntambu yayiwera kwa vyombu vyahera ukomu vyavilaviya liziwu gambira firimbi ama malimba. Muntu kaweza hashi kulumana lwimbu lyaguvinwa handa vyombu avi vilaviya ndiri liziwu weri pavigombwa? ⁸ Ngoma ya ngondu payigombwa pota na kuwera na ntambu yakuwi, hashi gaa hakalituli kala kwa ngondu? ⁹ Ntambu irayai na mwenga, handa shamtakula shimanikana ndiri, hashi, gaa hakawezi kuvimana vyamtakula? Su mwenga mulifana gambira wantu yawatakula na lyega. ¹⁰ Kwana luga za ntambu yingi yingi pasipanu na kwahera ata yimu yayimanika ndiri. ¹¹ Kumbiti panuvimana ndiri luga yakatakula muntu, walii yawatakula luga ayi hawaweri wahenga kwa neni na neni hanweri muhenga kwamwenga. ¹² Ntambu iraa ayi na mwenga mfira kupata mafupu ga Rohu, su mtendi ntambu yamuweza kuwera na mafupu ga kushitanga Shipinga sha wantu yawamjimira Yesu.

¹³ Su yakatakula kwa luga zyazimanika ndiri,

kamluwi Mlungu kawezi kuwagubutulira wantu shilii shashitakulitwi. ¹⁴ Toziya panumluwa Mlungu kwa luga zyazimanika ndiri, rohu yangu ndo yayimluwa Mlungu, kumbiti mahala gangu gapanu ndiri. ¹⁵ Su ntendi hashi? Hanumluwi Mlungu kwa rohu yangu, hanumluwi Mlungu kwa mahala gangu viraa na hanimbi kwa rohu yangu, hanimbi kwa mahala gangu viraa. ¹⁶ Pagumjuma Mlungu kwa rohu yaku hera, hakawezi hashi muntu gwa ntambu irayyi kulonga, “Yina hangu”, Mukulonga mayagashii Mlungu handa pakavimana ndiri shagutakula? ¹⁷ Guweza kulonga hweri mayagashii Mlungu, kumbiti kwa wantu wamonga hapeni iwatangi.

¹⁸ Nonga mayagashii Mlungu kuwera neni ntakula kwa luga zyazimanika ndiri nentu kuliku mwawoseri mwenga. ¹⁹ Kumbiti mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu nfira nentu kutakula visoweru vyamuhanu vyavimanikana su nuwafundi wamonga, kuliku kutakula visoweru vivuwa vya luga zyazimanika ndiri.

²⁰ Walongu wangu, namulihola gambira wana mumaholu ganeni. Mwenga muweri gambira wanonu muvidoda, kumbiti pamulihola muweri gambira wantu yawakula. ²¹ Mumalembu Man-anagala galembwa, “Mtuwa kalonga, ‘Kwa njira ya wantu walii yawatakula kwa luga zyazimanika ndiri,

Na kwa milomu ya wahenga,
Hantakuli na wantu awa,
Pamuhera na hangu hapeni wampikaniri.’ ”

²² Su mafupu ga kutakula luga zyazimanika ndiri gawera lilangaliru kwa wantu walii

yawajimira ndiri na kumbiti ndiri kwa walii yawajimira. Kumbiti kutakula ujumbi yakapananitwi na Mlungu na kwa walii ndiri yawajimira, kumbiti kwa wantu yawajimira.

²³ Su wantu woseri wa Mlungu pawaliwona pamuhera na woseri pawanja kutakula kwa luga zyazimanika ndiri na wantu walii yawamana ndiri ama wantu walii yawajimira ndiri pawiza kulikolerana na mwenga, hashi womberi hapeni watakuli kuwera mwenga muwera na lukwali?

²⁴ Kumbiti kila muntu pakatakula ujumbi yakapananitwi na Mlungu na muntu yakamana ndiri ama muntu yakajimira ndiri pakingira, goseri gakagapikanira hagamlanguziyi udoda wakuwi mweni na hakatozwi na galii gakagapikanira. ²⁵ Bada za moyu gwakuwi hazigubutulwi na yomberi hakasuntami makukama na kumguwira Mlungu pakatakula, “Nakaka Mlungu kapamuhera na mwenga!”

Ulonguziya mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu

²⁶ Walongu wayangu, vinu tutakuli hashi? Pamuliwona pamuhera kumguwira Mlungu, muntu yumu kayimbi lwimbu na yumonga kafunda na muntu gwingi kaweri na ugubutula kalawa kwa Mlungu na yumonga katenderi lifupu lyakuwi lya kutakula kwa luga zyazimanika ndiri na yumonga kagatakuliri galii gagatakulitwi. Goseri aga gatendeki kwa kushitanga Shikundi sha wantu yawamjimira Yesu. ²⁷ Handa pakawera muntu kana lifupu lya kutakula kwa luga zyazimanika ndiri, su wafiruwa kutakula

wantu wawili ama watatu, yumu pa yumonga, uganu paweri na muntu gwingi kagatakuliri galii gagatakulitwi. ²⁸ Handa kwahera muntu yakaweza kugatakulira galii gagatakulitwi mushipinga sha wantu yawamjimira yesu, su ulii yakatakula kwa luga zyazimanika ndiri kanyamali na kalitakuliri mweni na Mlungu. ²⁹ Wantu wawili ama watatu yawapananitwi ujumbi wa Mlungu wautakuli na wamonga wagaloliloli weri galii gagatakulitwi na womberi. ³⁰ Kumbiti muntu yumu pakatakula na muntu gwingi kapata ugubutula kulawa kwa Mlungu, su ulii yakatakula kanyamali. ³¹ Mwawoseri mwenga muweza kupananwa ujumbi wa Mlungu muutakuli, yumu pa yumonga, su kila muntu hakalifundi na kupananwa moyu. ³² Lifupu lya kuwubwera ujumbi wa Mlungu lifiriziwa likolwimlima na ayu yakawera na lifupu ali, ³³ toziya Mlungu ndo Mlungu ndiri gwa ndewu, kumbiti kawera Mlungu gwa makolaniziwu na ponga.

Ntambu yayiwera mushipinga shoseri sha wantu yawamjimira Yesu, ³⁴ wadala wanyamalili mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu. Womberi wafiruwa ndiri kutakula ama kulonguziwa handa Malagaliru ga Wayawudi ntambu yagalonga. ³⁵ Handa womberi pawafira kuvimana visoweru vilii, wawakosiyi wapalu wawu ukaya. Toziya hayiwere soni kwa mdala kutakula mumkutanu wa mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu. ³⁶ Hashi, mwankulihola shisoweru sha Mlungu shilawa kwa mwenga ama shiwayizira mwenga gweka yenu hera? ³⁷ Handa

muntu yoseri kalihola kuwera yomberi kawera na lifupu lya kuwutakula ujumbi wa Mlungu ama kawera na lifupu lya Rohu, su kavimani kuwera aga ganuwalembelera mwenga ndo Lilagaliru lya Mtuwa. ³⁸ Kumbiti muntu yakagapikanira ndiri aga, su nakasherwa muntu ayu.

³⁹ Su hangu walongu wayangu, mfiuruwa kuwera na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu, kumbiti namuwalewelera wantu kutakula kwa luga zyazimanika ndiri. ⁴⁰ Kumbiti goseri gaten-deki kwa ligoya na kwa ntambu iherepa.

15

Kuzyuka kwa Kristu

¹ Walongu wangu, vinu nfira nuwaholiziya mwenga Shisoweru Shiwagira shanuwabweririti, sheni ndo shyanjiru sha moyu gwenu na mwenga mushiwankiti na mushisoweru ashi mwenga mgangamala. ² Ujumbi yanuwabwelerani ndo Shisoweru Shiwagira. Mwenga hamlopoziwi pamushijimila na handa pamjimira ndiri kujimira kwa mwenga hakuweri hera.

³ Neni nuwapananiti mwenga vyaviwera na mana nentu, vitwatira vyanankiti neni namweni, kuwera Kristu kahowiti toziya ya vidoda vya twenga, handa Malembu Mananagala ntambu yagalonga, ⁴ kuwera yomberi kasilitwi na kazyukiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti, Malembu Mananagala ntambu yagalembitwi, ⁵ kwanja kamlawiriti Kefa, shakapanu kawalawiriti wantumintumi woseri lilongu na wawili. ⁶ Shakapanu kawalawiriti

walangu wawuwa nentu ya miya muhanu kwa mala yimu, wawuwa wawu wankali wankulikala mpaka vinu, kumbiti wamu wawu wahowiti kala. ⁷ Shakapanu kamlawiriti Yakobu na shakapanu kawalawira wantumintumi woseri.

⁸ Upeleru wa goseri kandawiliti neni viraa, neni yanweriti gambira muntu yakiwukiti mu-shipindi shakuwi ndiri. ⁹ Toziya neni nantu-mintumi mdidini nentu pakati pa wantumintumi woseri, ata neni nahera uzyumwi wa kushemwa ntumintumi, toziya nuwatabisiyiti vipinga vya wantu vyawamjimira Mlungu. ¹⁰ Kumbiti kwa manemu ga Mlungu neni nwera ntambu yanwera na manemu gakanupiti, kamupananiti ndiri hera. Neni ntenda lihengu likamala kuliku wantumintumi woseri, naneni mweni ndiri yantenditi, kumbiti manemu ga Mlungu gatenditi lihengu pamuhera na neni. ¹¹ Su pamuhera na hangu, iweri neni ama womberi yawabwera Shisoweru Shiwagira, shintu ndiri, ashi ndo mwenga shamjimira.

Kuzyuka kwa wahowiti

¹² Handa ntambu yatubweriti kuwera Kristu kazyukisiyitwi, wamu wenu waweza hashi kutakula kuwera yawahowiti hapeni wazyuki?

¹³ Handa nakaka kwahera kuzyukisiwa kwa yawahowiti, su Kristu kazyukiti ndiri, ¹⁴ handa Kristu kazyukiti ndiri, su mabweru gatwenga shintu ndiri na mwenga mwahera njimiru ya kulitumbira. ¹⁵ Vilaa vilii, twenga tuwoneka wakitawu yawapayira kuusu Mlungu, toziya tutakuliti kuwera Mlungu kamzyukisiyiti Kristu, kumbiti kamzyukisiyiti ndiri payiwera nakaka

yawahowiti hapeni wazyukisiwi. ¹⁶ Handa yawahowiti hapeni wazyukisiwi, su Kristu kazyukiti ndiri. ¹⁷ Handa Kristu kazyukisiyitwi ndiri, su njimiru yenu yahera mana na mwankali muvidoda vyenu. ¹⁸ Vilaa vilii yawahowiti pawalikolerana pamuhera na Kristu wagamira nakamu. ¹⁹ Handa matumbiru getu Mukristu ndo gaherepa kwa makaliru aga hera, twenga twawantu wa kuwonerwa lusungu kuliku wantu woseri.

²⁰ Kumbiti unakaka ndo kuwera Kristu kazyukisiwitwi, kawera wa kwanja na lilangaliru lya nakaka kuwera walii yawagonjiti mukuhowa hawazyukisiwi. ²¹ Toziya handa kuhowa kuje gitwi kwa muntu yumu, ntambu iraayi kuzyuka kwa wantu kwiza kwa muntu yumu. ²² Handa vilii wantu woseri yawahowiti toziya ya kulikolerana pamuhera na Adamu, ntambu iraayi woseri hawazyukisiwi toziya ya kulikolerana pamuhera na Kristu. ²³ Kumbiti kila muntu hakazyuki kwa ntambu yakuwi, kwanja kristu na shakapanu kwa walii yawawera wantu wa Kristu, pakiza. ²⁴ Pa aga, upereru hausoki, pakampanana ufalumi Tati Mlungu, pa kahalibisiya makakala goseri ga ukondola. ²⁵ Kristu kafiruwa kakolimlima huti mpaka Mlungu pakawakanka wangondu woseri na kuwatula pasi pa magulu gakuwi. ²⁶ Mngondu gwa upeleru yakahalibisiwa hakaweri kuhowa. ²⁷ Toziya Malembu Mananagala galonga, “Mlungu katula vintu vyoseri pasi pa magulu gakuwi.” Kumbiti Malembu Mananagala pagalonga, “Vintu vyoseri” Vitulwa pasi pakuwi, vyanakaka kuwera Mlungu kingira ndiri

muvintu avi, toziya mweni ndo yakavitula vintu avi pasi pa Kristu. ²⁸ Kumbiti vintu vyoseri pavitulwa pasi pa ukolamlima wa Kristu na Mwana ayu hakalituli mweni pasi pa Mlungu, su Mlungu kavikolimlima vintu vyoseri kila pahala.

²⁹ Handa vinu kwahera uzyukisiya, hashi wantu walii yawabatizitwi kwajili ya wahowiti wankulitumbira kupata shishi? Handa yawahowiti wazyukisiwitwi ndiri, iwera hashi wankubatizwa kwajili yamwenga? ³⁰ Na twenga, iwera hashi twenga tuliyingiziya muhatari kila shipindi? ³¹ Nulirapa walongu wangu, neni mona howa kila lishaka! Litumbiru neni lyawera kwa mwenga mukulikolerana pamuhera na Yesu Kristu Mtuwa gwatwenga. ³² Handa nfiru ya neni hayiweri ya umuntu hera, kulii kulikomanga kwaneni na wavigongolu wakalipa Muefesu, hashi, neni mpatiti mota gaa? Handa payiwera yawahowiti hapeni wazyukisiwi, su “Mtuleki twenga tuliya na kulanda, toziya shilawu hatuhowi.”

³³ Namulipayira, “Waganja wadoda wahalabisiya tabiya iherepa.” ³⁴ Mwimuki mumaholu! Muweri na luhala na mulikali makaliru gaherepa na mleki kutenda vidoda. Toziya wantu wamonga wammana ndiri Mlungu nakamu. Ayi ndo soni nentu, neni kuwagambira aga.

Nshimba zya twenga hazizyukisiwi

³⁵ Muntu hakakosiyi, “Hashi, wantu yawahowiti hawazyukisiwi ntambu gaa? Hashi, womberi hawaweri na nshimba ya ntambu gaa?” ³⁶ Likosiwu lizyigizyigi! Paguyala mbeyu,

payifuwa huti ndiri hapeni yimeri. ³⁷ Paguyala mbeyu, guyala ndiri shimeru kumbiti mbeyu heru, pamonga yiwera mbeyu ya usaka ama mbeyu yimonga. ³⁸ Mlungu kayipanana mbeyu ayi nshimba ntambu yakafira mwani na kila mbeyu yiwera na nshimba lyakuwi lya gweka.

³⁹ Nshimba zya viumbi zilifana ndiri, kumbiti nshimba zya wantu zya ntambu yimu na nshimba zya wavigongolu zya ntambu yimonga na nshimba zya wampongu zyantambu yingi na nshimba zya wasomba zya ntambu yingi.

⁴⁰ Kwana nshimba zya kumpindi kwa Mlungu na nshimba zya pasipanu, uherepa wa nshimba zya kumpindi kwa Mlungu wantambu yingi na uherepa wa nshimba zya pasipanu. ⁴¹ Mshenji gwana ukwisa wakuwi mwani na lyezi lyana ukwisa wakuwi na ntondu ziwera na ukwisa ntambu yingi yingi, viraa vilii ata ntondu zilifana ndiri kwa ukwisa.

⁴² Ntambu ayi hayiwera kwa wantu yawahowiti pawazyukisiwa. Gambira yayiwera mbeyu, nshimba yayisilwa ndo ilii yayiwola, nshimba yayizyukisiwa ndo ilii yayiwola ndiri. ⁴³ Wayisira mukudoda na legilegi, hayizyukisiwi payiwera iherepa mumakakala. ⁴⁴ Payisirwa iwera nshimba ya untu, payizyukisiwa iwera nshimba ya shirohu. Kwana nshimba ya untu na hakuwera na nshimba ya shirohu. ⁴⁵ Toziya Malembu Mananagala galonga, “Muntu gwa kwanja, Adamu kawumbitwi kaweri na ukomu,” Kumbiti Adamu gwa upeleru ndo Rohu yakawapanana wantu ukomu. ⁴⁶ Su yayilongolera ndo nshimba ndiri ya shirohu, kumbiti nshimba ya untu na

shakapanu nshimba ya shirohu. ⁴⁷ Adamu gwa kwanja kawumbitwi kwa litapaka lya pasipanu na Adamu gwa pili kalawiti kumpindi kwa Mlungu. ⁴⁸ Woseri yawawera wa pasipanu, walifana na muntu yakaumbitwi kwa litapaka, walii yawawera wa kumpindi kwa Mlungu walifana na muntu ulii yakalawiti kumpindi kwa Mlungu. ⁴⁹ Ntambu yatulifaniti na muntu ulii yakaumbitwi kwa litapaka, viraa vilii hatulifani na muntu ayu yakalawiti kumpindi kwa Mlungu.

⁵⁰ Su walongu wangu, ntakula hangu, nshimba ya muntu hapeni uhali Ufalumi wa Mlungu, na shilii shashiwola hapeni shihali shilii shashiwola ndiri.

⁵¹ Mpikaniri, nankuwagambirani bada ya kulikangasha Mlungu yakatugubutulira twenga. Twawoseri twenga hapeni tuhowi kayi, kumbiti twawoseri hatugalambuziwi.

⁵² Kanongola ntambu ya kufumbula kwa lisu, mbalapi lwa upeleru palugombwa, yawahowiti hawazyukisiwi na nshimba zyawu paziwola ndiri na twenga hatugalambuziwi. ⁵³ Toziya shilii shashiwola shifiruwa kugalambuka na kuwera shashiwola ndiri na nshimba yakuhowa igalambulwi nayihowa.

⁵⁴ Su nshimba ayi yayiwola payiwera na ntambu ya kuwola ndiri na shilii shashihowa pashigalambulwa kuhowa ndiri, su Lilembu Linanagala lyalilembitwi halikamiliki, “Kuhowa kahalibisiwa, na ukanga ukamilika!”

⁵⁵ “Gwee kuhowa, kukanga kwaku kwakoshi?”

Gwee kuhowa makakala gaku ga kutenduwa gakoshi?”

⁵⁶ Makakala ga kuhowa ga kutenduwa galawa muvidoda na makakala ga vidoda galawa Mumalagaliru ga Musa. ⁵⁷ Kumbiti tulongi mayagashii Mlungu, yakatupanana ukanga kupitira Mtuwa gwetu Yesu Kristu.

⁵⁸ Walongu wayangu, mgoloki hweri na mgangamali, nambegizika. Mashaka goseri mtendi lihengu lya Mtuwa, pamuvimana kuwera lihengu lyamtenda muuntumintumi wa Mtuwa hapeni lyagamili hera.

16

Mshangu gwa kuwatanga wantu wa Mlungu

¹ Vinu ntakuli visoweru vya kuwashangira wantu wa Mlungu Muyudeya. Mwenga mtendi ntambu yanuwagambiriti Shikundi sha wantu shawamjimira Yesu aku Galatiya. ² Kila jumapili, kila yumu gwenu pakati penu katuli mpiya zyakapatiti na kazituli gweka, su shipindi paniza nakuwera na nfiru ya kujojinika mshangu. ³ Paniza kwa mwenga, hanuwatumi walii yamfira kuwasyagula pakati penu, wajegi luhamba na mafupu Kuyerusalemu. ⁴ Handa payiherepa naneni ng'endi aku, su hawagendi pamuhera na neni.

Mpangu gwa Paulu

⁵ Pampita kugenda Makedoniya, kwanja hanizi kulikala na mwenga, toziya nfira kugenda Makedoniya. ⁶ Pamonga hanulikali kwa mwenga shipindi hera ama kulikala na mwenga myezi yoseri ya mpepu, su muntangi nendereyi na mwanja gwangu, koseri kwanfira kugenda.

⁷ Nfira ndiri kupita kwa mwenga kanongola na kwendeleya na mwanja, ntumbira kulikala kwa mwenga katepu hera Mtuwa pakafira.

⁸ Kumbiti hanulikali Efesu panu mpaka lishaka lya Pentekosti. ⁹ Mlyangu gwalupalahera nakamu kwa lihengu lyangu likulu panu, tembera yawanema ndo wavuwa.

¹⁰ Timotewu pakiza munjira ya mwenga, namumtenda kaweri na lyoga lyoseri pakawera na mwenga, toziya kankutenda lihengu lya Mtuwa gambira neni ntambu yantenda. ¹¹ Su muntu yoseri nakamzalawu, kumbiti mumtangi kendereyi na mwanja gwakuwi kwa ponga, su kawezi kuwuya kwa neni, toziya neni nankumuhepera kawuyi pamuhera na walongu wayangu.

¹² Vinu ntakuli visoweru vya mlongu gwetu Apolu, numuluwiti kizi kwa mwenga pamuhera na walongu wamonga, kumbiti kafira ndiri kwiza vinu, kumbiti hakizi pakapata lupenyu.

Visoweru vya upeleru

¹³ Mkali masu, mgangamali munjimiru, muweri wavikambaku na muweri wagangamala. ¹⁴ Kila shamtenda mushitendi kwa mafiliru.

¹⁵ Wantu yamunjimira Kristu mummana Stefana na wantu wa kaya yakuwi, womberi wawera wantu wa kwanja kumjimira Kristu mulushi lwa Akaya na walilaviyiti weni kuwatendera wantu wa Mlungu. Su nuwaluwani walongu wayangu, ¹⁶ mjimili ulonguziwa wa wantu gambira awa na kila muntu yakatenda lihengu pamuhera na womberi. ¹⁷ Nemelera nentu pakiziti

Stefana na Fotunatu na Akaiku, toziya walaviy-
iti kila shintu shashipunguwiti kwa mwenga.
¹⁸ Wagunemiziya moyu gwangu ntambu yam-
nemeliziwa mwenga viraa. Wantu gambira awa
wafiruwa waholwi. ¹⁹ Wantu wa shipinga shoseri
sha yawamjimira Yesu sha Asiya shawalamsiyani.
Akula na Prisila na wantu woseri yawaliwona
mukaya kwawu, wawalamsiyani kwa litawu lya
Mtuwa. ²⁰ Walongu woseri yawawera panu
wawalamsiyani mwenga.

Mwenga mulilamsiyani kwa ufiru wa Shikristu.
²¹ Neni Paulu nuwalamsiyani, panemba kwa li-
woku lyaneni namweni. ²² Muntu yoseri yakam-
fira ndiri Mtuwa, su kapangilwi. Mtuwa gwetu,
gwizi! ²³ Manemu ga Mtuwa Yesu gaweri pa-
muhera na mwenga. ²⁴ Mafiliru gangu gaweri
pamuhera na mwenga mwawoseri kwa kulikoler-
ana pamuhera na Yesu kristu.

Lipatanu Lya Syayi Kwa Wantu Woseri The New Testament in Pogoro

copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Pogolo

Translation by: Pioneer Bible Translators and The Word for the World

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Shipogoro

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

2e4e2ae6-945e-556f-a9ac-608ec86612b8